

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΟΓΑΙΑΣ κ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

Υπό Αρχιμανδρίτου Νικηφόρου Α. Κυπριανού
Εφημερίου Ι.Ν. Μεταμορφώσεως τού Σωτήρος Γλυκῶν Νερῶν

Κυριακή 23 Μαρτίου 2008 (Β' Νηστειῶν), Μάρκ. 2, 1-12

Ἄφησε τὴν χώρα τῶν ἀχαρίστων Γεργεσηνῶν ὁ Κύριος καὶ μέσῳ τῆς λίμνης Γενησαρέτ ἦλθε στὴν Καπερναοῦμ. Τρεῖς εἶναι, ἀδελφοί μου, οἱ πόλεις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Ἡ Βηθλεὲμ στὴν ὁποία γεννήθηκε ὡς ἄνθρωπος. Ἡ Ναζαρέτ στὴν ὁποία ἀνατράφηκε καὶ ἀνδρώθηκε, καὶ ἡ Καπερναοῦμ ἡ παραθαλασσία καὶ ὠραία, «ἡ ἰδία πόλις», ἡ ἀγαπητὴ Του.

Ἡ Ἱερουσαλήμ ὡς προφητοκτόνος καὶ θεοκτόνος δὲν λογίζεται ὡς πόλις τοῦ Ἰησοῦ. Ἦλθε στὴν Καπερναοῦμ «καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοὶ ...καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον». Παντοῦ δίδασκε ὁ Κύριος. Καὶ στίς συναγωγὰς καὶ στίς πεδιάδες καὶ στοὺς δρόμους καὶ στίς βάρκες καὶ στίς πλατεῖες καὶ σὲ σπίτια ἰδιωτῶν.

Ἐνα τέτοιο σπίτι χρησιμοποιοῦν σήμερα στὴν Καπερναοῦμ γιὰ ὀμιλητικὸ βῆμα. Πολὺς λαὸς συγκεντρώθηκε, τὸ σπίτι γέμισε ἀσφυκτικά. Ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους καταφθάνουν καὶ τέσσερις ἄνθρωποι πού σηκώνουν στὰ χέρια τοὺς ἕνα παραλυτικὸ. Τὸ πλῆθος ὅμως τῶν ἀκροατῶν δὲν τοὺς ἀφήνει νὰ πλησιάσουν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἀποθαρρύνονται καὶ προκειμένου νὰ πλησιάσουν τὸν «ἰατρὸ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων» ξεσκεπάσαν ἕνα μέρος τῆς στέγης καὶ μὲ προσοχή, σιγά-σιγά, κατέβασαν μὲ σχοινιά τὸ ξυλοκρέβατο τοῦ ἀσθενοῦς. Τὸ θαῦμα ἐγίνε.

Θαυματουργεῖ καὶ σήμερα ὁ Κύριος καὶ θεραπεύει ἀσθένεια ἀνίατη καὶ ἀθεράπευτη. Θεραπεύει ἀρρώστια σώματος καὶ ἀσθένεια ψυχῆς. Ὁ παραλυτικὸς στάθηκε στὰ πόδια του. Ἡ πίστις του βραβεύτηκε. Ἡ εὐτυχία πλημμύρισε τὴν καρδιά του. Ὁ λαὸς θαύμασε καὶ ἐδόξασε τὸ Θεό. Μὰ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλους τὴν χαρὰ τοῦ παραλυτικοῦ τὴν μοιράστηκαν οἱ τέσσερις συνοδοί, γιατί δώσανε κόπο καὶ πήρανε χαρὰ. Κουράστηκαν τὰ χέρια ἀλλὰ ἀνακουφίστηκε ἡ ψυχὴ τοὺς μὲ τὴν ἴαση. Τὴν γιατροειὰ τοῦ παραλύτου.

Δὲν ξέρουμε, δὲν ἔχουμε καμμία πληροφορία ποιοὶ ἦταν οἱ τέσσερις αὐτοὶ ἄνδρες. Μποροῦμε ὅμως νὰ συμπεράνουμε πῶς ἦταν φίλοι ἢ γνωστοὶ τοῦ παραλυτικοῦ. Ὅποιοι ὅμως καὶ ἂν ἦταν, ἡ πράξη τοὺς ἦταν τόσο ὑπέροχη. Ἦταν πράξη ἀγάπης καὶ συμπόνιας. Ἦταν ψυχικὴ ἐκδήλωση ἀνωτέρου πνεύματος. Ἦταν ἀληθινοὶ φίλοι, γιατί ἔμειναν πιστοὶ στὸν καιρὸ τῆς δοκιμασίας καὶ τῆς δυστυχίας τοῦ φίλου τοὺς.

Δὲν εἶναι μικρὸ πρᾶγμα νὰ ξέρη κανεὶς νὰ συμπονᾷ. Νὰ πονᾷ στὸν πόνο τοῦ ἄλλου καὶ νὰ λυπᾶται στὴν λύπη του. Νὰ θλίβεται στὴ θλίψη του καὶ νὰ ἀνησυχεῖ στὴν ἀνησυχία του. Νὰ ἐφαρμόζη τὴν ὑπόδειξη τοῦ ἀποστόλου Παύλου «κλαίειν μετὰ κλαίωντων» (Ρωμ. 12-15). Ἡ συμπόνια δὲν εἶναι μία ἀπλὴ ἀρετὴ ἀλλὰ μία ἀπέραντη θαυμαστὴ κατάσταση, μ' ἕνα ἐξαισιο χριστιανικὸ μεγαλεῖο. Συμπόνια σημαίνει: ἀγάπη, καλωσύνη, βοήθεια, ἐξυπηρέτηση, αὐταπάρνηση, κατανόηση, θυσία, καλὴ καρδιά. Εἶναι αὐτὸ ἀκριβῶς πού λείπει σὲ μεγάλο βαθμὸ στὴν σύγχρονη ἐποχὴ, ἐποχὴ τοῦ ἀτομισμοῦ καὶ τῆς ἀδιαφορίας.

Δὲν ἐνδιαφέρονται οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι γιὰ τὸν συνάνθρωπό τοὺς. Δὲν εἶναι καὶ τόσο πρόθυμοι νὰ ρίξουν μία ματιὰ ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας στοὺς πονεμένους καὶ τσακισμένους ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς. Δὲν ἔμαθαν τὴν ἀγάπη, γιατί δὲν γνώρισαν τὸν Χριστὸ καὶ δὲν ἔμαθαν τίποτα γιὰ τὸν Χριστὸ, γιατί δὲν γνώρισαν τὴν ἀγάπη. Μόνο ὅσοι ξέρουν ν' ἀγαποῦν μποροῦν ν' ἀνακουφίζουν τὸν πονεμένο.

Ὅμως ὅποιος θέλει νὰ μάθῃ τί εἶναι ἀγάπη πρέπει νὰ ὀδηγήσῃ τὰ βήματά του στὸ βράχο τοῦ Γολγοθᾶ καὶ νὰ σκύψῃ εὐλαβικὰ κάτω ἀπὸ τὸν ματωμένο σταυρὸ τοῦ Κυρίου. Ἀλήθεια, ἀδελφοί μου, πόσο συμπονοῦσε Ἐκεῖνος τὸν λαὸ Του. Πόσες φορὲς δὲν μᾶς φανέρωσαν οἱ ἱεροὶ Εὐαγγελιστὲς τὴν συμπόνια τοῦ Ἰησοῦ.

Ὅταν οἱ χιλιάδες τοῦ λαοῦ πεινοῦν, ἀφοῦ τρεῖς ὀλόκληρες μέρες τὸν ἀκοῦν νὰ διδάσκῃ,

ἐκείνους λέει στους μαθητές Του. «Σπλαχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ... οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι» (Ματθ.15-52). Ὅταν ἀντίκρουζε ἀρρώστους ἢ συμπόνια Του μεγάλωνε. Κάποτε εἶδε «πολὺν ὄχλον καὶ εὐσπλαχνίσθη ἐπ’ αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν» (Ματθ. 14-14). Ἄλλοτε πάλι ὅταν ἀντίκρισε τὸ θέαμα τοῦ δυστυχισμένου λεπροῦ, «σπλαχνισθεῖς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ» (Μάρκ. 1-41).

Ἐπιβλέπει ἐπὶ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν μάλιστα ὁ ἄνθρωπος πράξει ὅσα μπορεῖ, τότε ὁ Θεὸς τοῦ παρέχει καὶ τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τὴν υἰεῖα τοῦ σώματος καὶ ἐπιχορηγεῖ τὰ ἐπίγεια καὶ οὐράνια ἀγαθὰ.

Ἀγαπητοί μου, ἡ συμπόνια δὲν εἶναι ἐλεημοσύνη. Εἶναι κάτι παραπάνω. Εἶναι δόσιμο τῆς καρδιάς στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀγάπης. Εἶναι ἰερὴ προσφορά. Εἶναι καλωσύνη καὶ εὐγένεια ψυχῆς. Εἶναι συμπάθεια, συναίσθημα ἅγιο πὸν ὁδηγεῖ στὴν ἐμπρακτὴ ἀγάπη. Ἡ καλωσύνη καὶ ἡ συμπόνια εἶναι παιδιὰ τῆς ἀγάπης. Ὁμορφαίνουν τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Δὲν κοστίζουν τίποτα καὶ ὅμως προσφέρουν τόσα πολλὰ.

Σήμερα ὅμως, ἀδελφοί, Κυριακὴ Β΄ Νηστειῶν, ἡ Ἐκκλησία μας καθόρισε νὰ ἐορτάζεται καὶ ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Καὶ ἡ γιορτὴ του αὐτὴ ἀποτελεῖ συνέχεια τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀφοῦ ὁ ἅγιος Γρηγόριος, Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ὡς ἄξιο τέκνο τῆς Ἐκκλησίας συνετέλεσε στὸ θρίαμβο τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὸν 14ο αἰῶνα καὶ μὲ τὴν διδασκαλία του περιχαράκωσε τὸν ἀληθινὸ χαρακτήρα τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ τὴν σωτηριώδη σημασία τῆς γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Κάνει λοιπὸν ὁ ἐορταζόμενος ἅγιος μία διαφοροετικὴ προσέγγιση καὶ ἐρμηνεία τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς πὸν ἀκούσαμε. Λέγει λοιπὸν ὁ ἅγιος Γρηγόριος γιὰ τὸ θαῦμα στὸ σπῖτι τῆς Καπερναοῦμ· ὅλοι ἀκούγαν τὸν Χριστό. Δὲν τὸν ὑπάκουσαν ὅμως ὅλοι. Ὅλοι εἶμαστε φιλήκοοι καὶ φιλοθεάμονες, ὄχι ὅμως καὶ φιλάρετοι. Ὅλοι ἐπιθυμοῦμε νὰ μάθουμε τὰ σωτήρια καὶ ἀκούμε εὐχάριστα τὴν ἰερὴ διδασκαλία καὶ μάλιστα «φιλοκρῖνοῦμεν τοὺς λόγους», ἀλλὰ καμμία προσπάθεια δὲν κάνουμε νὰ καρποφορήσῃ μέσα μας ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀκούμε ἀναλύσεις πατερικῶν κειμένων, μιλάμε θεολογικά, ἀλλὰ δυσκολευόμαστε νὰ τηρήσουμε τὶς ἐντολές καὶ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ὁ παραλυτικὸς «αἰρόμενος ὑπὸ τεσσάρων» ἔφθασε στὸ σπῖτι πὸν δίδασκε ὁ Χριστός. Οἱ συνοδοί του «ἀπεστέγασαν τὴν στέγην» καὶ κατέβασαν τὸν παραλυτικὸ μπροστὰ στὸν Χριστό. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος προσαρμόζει αὐτὴ τὴν πράξη στὴν θεραπεία τῆς παράλυτης ψυχῆς. Καθένας πὸν πρόσκειται στὶς ἡδονές εἶναι παράλυτος στὴν ψυχὴ καὶ βρίσκεται καθηλωμένος στὸ κρεβάτι τῆς ἡδυπάθειας καὶ σαρκικῆς μολύνσεως. Ἡ ψυχὴ εἶναι παράλυτη καὶ καθηλωμένη σ’ ἓνα σῶμα πὸν ὑπηρετεῖ τὶς ἡδονές.

Χρειάζεται καὶ πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ Χριστό αὐτὴ ἡ ψυχὴ γιὰ νὰ θεραπευθῇ. Σ’ αὐτὴ τὴν ἐπιστροφή θὰ βοηθήσουν τέσσερις παράγοντες: «ἡ οἰκεία κατάγνωσις», δηλαδὴ ἡ αὐτομεμψία, «ἡ ἐξαγόρευση τῶν προσημαρτημένων», δηλαδὴ ἡ ἐξομολόγηση, «ἡ ὑπόσχεσις ἀποχῆς τῶν κακῶν», δηλαδὴ ὑπόσχεση γιὰ διόρθωση καὶ «ἡ δέησις πρὸς Θεόν», δηλαδὴ ἡ προσευχή. Μένει ὅμως «ν’ ἀποστεγάσουμε τὴν στέγη», τὴν ὄροφή. Καὶ ὄροφή εἶναι τὸ λογιστικὸ μέρος τῆς ψυχῆς πὸν εἶναι φορτωμένο ἀπὸ ὑλικά προερχόμενα ἀπὸ τὰ γήινα πάθη καὶ χωρίζουν τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὸν Χριστό. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ καθαρῖσθῃ ὁ λογισμὸς μας, γιὰτὶ τότε ὁ παράλυτος νοῦς θὰ ἀκούσῃ τὴν γλυκύτατη λέξη «τέκνον» καὶ θὰ λάβῃ ἄφεση ἁμαρτιῶν, θὰ ἀναστηθῇ καὶ θὰ ζῇ τὴν ὄντως ζωὴ, τὴν ἐν Χριστῶ ζωὴ.